

ระเบียบวาระการประชุม
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ครั้งที่ ๔/๒๕๔๕
วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๕ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมอรรถไกรสวัสดิ์ มุข ๑ (ชั้น ๑)
อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ (ถ้ามี)

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๔๕

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

- ๓.๑ รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็น
เรื่องร้องเรียนเดือนมีนาคมและเดือนเมษายน ๒๕๔๕
- ๓.๒ รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการ
กรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตาม
มาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐเดือนมีนาคมและเดือน
เมษายน ๒๕๔๕
- ๓.๓ รายงานผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
เดือนมีนาคมและเดือนเมษายน ๒๕๔๕
- ๓.๔ รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาส่งเรื่อง
อุทธรณ์เดือนมีนาคมและเดือนเมษายน ๒๕๔๕
- ๓.๕ ผลการประชุมสัมมนาที่ปรึกษาภาคประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติและการใช้
สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ
- ๓.๖ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๕ เรื่องรายงานเกี่ยวกับการ
ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และ
การสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ สำนักข่าวกรองแห่งชาติขอความเห็นชอบการออกระเบียบตามมาตรา ๒๒
แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

รายงานการประชุม
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ครั้งที่ ๔/๒๕๔๕
วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๕ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมอรรถไกวต์วที มุข ๑ (ชั้น ๑)
อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายรองพล เจริญพันธุ์
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
ทำหน้าที่ประธานที่ประชุม
๒. พลตรี ชาญ โกมลหิรัญ
ผู้อำนวยการสำนักงานกำลังพล กรมเสนาธิการ
แทนปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๓. นายสุทธิพร จีระพันธุ์
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๔. นางสาวศรีสมบัติ วานิจจะกุล
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
แทนปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๕. นายชาคร สุชีวะ
รองอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
แทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๖. นายวรารักษ์ ชื่นสามารถ
รองปลัดกระทรวงพาณิชย์
แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ

๓. นายเฉลิมชัย รัตนจันท
ที่ปรึกษากฎหมาย
แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๔. คุณพรทิพย์ จาละ
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๕. นางสุภาวดี เวชศิลป์
รองเลขาธิการ ก.พ.
แทนเลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
๑๐. นางจิราพร มุนนาค
รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
แทนเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๑. นางอุมาสีว์ สอาดเยี่ยม
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๑๒. นายไพโรจน์ สาโหมค
นักการข่าว ๕
แทนผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	กรรมการ
๑๓. นางอรรณพ ชยางกูร
ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ
แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๔. นายกิตติศักดิ์ ปรกติ	กรรมการ
๑๕. นายขวัญชัย วสวงศ์	กรรมการ
๑๖. นายชูชัย ศุภวงศ์	กรรมการ
๑๗. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๘. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๙. นายมานิจ สุขสมจิตร	กรรมการ
๒๐. นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์	กรรมการ

๒๑. นายชั่งทอง โอภาสศิริวิทย์ เลขานุการ
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๒. นายนคร เสรีรักษ์ ผู้ช่วยเลขานุการ
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
๒๓. นางศิริกุล ปัญญาติลกุล ผู้ช่วยเลขานุการ
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ ๖ ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและวิเคราะห์
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ ติดราชการ
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
๒. นายครรชิต มาลัยวงศ์ กรรมการ ติดการกิจ
๓. นายทศพร ศิริสัมพันธ์ กรรมการ ติดราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พันเอก สืบวงศ์ กุ่มพงษ์ กระทรวงกลาโหม
๒. พันโท พัฒนชัย พัฒนเจริญ กระทรวงกลาโหม
๓. นางสาวพิทยา อินทรบรรลือ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๔. นางสาวจิตพิสุทธิ์ ไกรประสิทธิ์ ผู้จัดการ ๗ ๖ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๕. นายวรรณัฐ คงเมือง สภาความมั่นคงแห่งชาติ
๖. นายเอกพงษ์ ชอบพจน์ สถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง ๑๑
๗. นางสาวปณิศา เหลืองวรเมธ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๘. นายเวชวุฒิ บุญชูวิทย์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๙. นางสาวสมฤดี กำป็น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๐. นายวีระเชษฐ์ จรรยากุล	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๑. นายวิรัตน์ เหมลิณี	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๒. นางสาวสุดา ศิลากุล	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๓. นางสาวผาณิต รุ่งวิทยา	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๔. นางสาวเยาวลักษณ์ จันทร์ดี	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๕. นายชำนาญ เตือนวีระเดช	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๖. นางสาวฤดี ศรีระเอม	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ดิฉันขอกราบเรียนว่า ไม่สามารถมาเข้าร่วมประชุมได้ นายรองพล เจริญพันธุ์ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่ประธานที่ประชุม ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๔๕

เลขานุการฯ (นายชังทอง โอภาสศิริวิทย์) ขอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๕

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๕

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนเดือนมีนาคมและเดือนเมษายน ๒๕๔๕

เลขาธิการฯ (นายชั่งทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนมีนาคมและเดือนเมษายน ๒๕๔๕ คณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน ได้พิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๒๕ เรื่อง ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเป็นที่ยุติแล้ว จำนวน ๒๑ เรื่อง อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๔ เรื่อง

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๒ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐเดือนมีนาคมและเดือนเมษายน ๒๕๔๕

เลขาธิการฯ (นายชั่งทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนมีนาคมและเดือนเมษายน ๒๕๔๕ คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๒ เรื่อง คือ เรื่อง นาวาตรี เนตร สัจจวานิชย์ ขณะนี้ได้แจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทราบแล้ว และเรื่องที่ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาจำนวน ๑ เรื่อง

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๓ รายงานผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เดือนมีนาคมและเดือนเมษายน ๒๕๕๕

เลขานุการฯ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนมีนาคมและเดือนเมษายน ๒๕๕๕ มีผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย รวม ๑๔ เรื่อง คือ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๓/๒๕๕๕ ถึงคำวินิจฉัยที่ สค ๒๘/๒๕๕๕ ในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ มีผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร รวม ๑ เรื่อง คือ คำวินิจฉัยที่ วท ๒/๒๕๕๕ และในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๕๕ มีผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาการแพทย์และสาธารณสุข รวม ๒ เรื่อง คือ คำวินิจฉัยที่ พส ๒/๒๕๕๕ ถึงคำวินิจฉัยที่ พส ๓/๒๕๕๕

สำหรับผลคำวินิจฉัยส่วนใหญ่คำวินิจฉัยจะเป็นไปในทิศทางที่ได้เคยวินิจฉัยไว้แล้ว ยกตัวอย่างคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ที่ สค ๑๓/๒๕๕๕ ซึ่งเป็นกรณีระหว่างผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ สังกัดกรมโรงงานอุตสาหกรรมกับสำนักงาน ก.พ. ในกรณีนี้ เนื่องจากเอกสารที่ขอมืออยู่ที่ต้นสังกัดของหน่วยงานผู้อุทธรณ์ และก็มีอยู่ที่สำนักงาน ก.พ. ด้วย สำนักงาน ก.พ. จึงแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ไปขอข้อมูลยังหน่วยงานที่สังกัด อย่างไรก็ตาม ผู้อุทธรณ์ยังต้องการข้อมูลจากสำนักงาน ก.พ. อยู่ ซึ่งเรื่องนี้ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ก็ได้วินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูล เนื่องจากไม่เข้ามาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คือ ไม่ได้เป็นข้อมูลข่าวสารลับ สำนักงาน ก.พ. จึงมีหน้าที่ต้องพิจารณาว่าจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์หรือไม่ สำหรับรายละเอียดของคำวินิจฉัยทั้ง ๑๖ คำวินิจฉัย ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รวมเป็นเล่มให้คณะกรรมการทราบแล้ว

๓.๔ รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์เดือนมีนาคมและเดือนเมษายน ๒๕๕๕

เลขานุการฯ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนมีนาคมและเดือนเมษายน ๒๕๕๕ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ได้พิจารณาส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย รวม ๒๔ เรื่อง

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๕ ผลการประชุมสัมมนาที่ปรึกษาภาคประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติและการใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

เลขานุการฯ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยการสนับสนุนงบประมาณจากมูลนิธิวิเทศพัฒนา และสถาบันเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของประเทศแคนาดา (CIDA) ได้จัดการประชุมสัมมนาที่ปรึกษาภาคประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติและการใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยเป็นการรวมเอาตัวแทนองค์กรภาคประชาชนและตัวแทนองค์กรทางวิชาชีพรวมถึงตัวแทนที่เป็นหน่วยงานของรัฐ และยินดีที่จะมาช่วยงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีการจัดประชุมที่ปรึกษาภาคประชาชนฯ ครั้งแรกในเดือนกันยายน ๒๕๔๗ จากนั้นก็ได้มีการจัดประชุมอีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๘ ณ โรงแรมรอยัล ริเวอร์ กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา จำนวน ๖๘ คน โดยมีรูปแบบที่ใช้ในการประชุมสัมมนา ได้แก่

- การบรรยายสรุปถึงความเป็นมาและปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติและการใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ ในช่วงเช้า

- การอภิปรายกลุ่มย่อย โดยแบ่งผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาออกเป็น ๓ กลุ่ม เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของแต่ละกลุ่ม ดังนี้

๓.๑ กลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๓.๒ กลุ่มประชาชน

๓.๓ กลุ่มเอกชน/วิชาชีพ

ผลจากการประชุมดังกล่าว สามารถสรุปเป็นประเด็นที่สำคัญและข้อเสนอแนะจากการประชุมสัมมนาได้ ดังนี้

กลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐ

การดำเนินการที่จะทำให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เกิดผลสัมฤทธิ์ มีส่วนที่เกี่ยวข้อง ๔ ส่วน ประกอบด้วย

๑) ฝ่ายการเมือง ควรยกฐานะของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้นเทียบเท่ากรม เพื่อให้มีขอบเขตและอำนาจที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างอิสระและ

อัตราค่าจ้างที่มากพอ สำหรับคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประชาชน/ภาคเอกชนและผู้ทรงคุณวุฒิ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันเพื่อถ่วงดุลกัน

๒) ผู้บริหารกฎหมาย ควรศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศที่มีการดำเนินการด้านกฎหมายข้อมูลข่าวสารมาพอสมควรแล้ว และควรเน้นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้กว้างขวางมากขึ้น

๓) เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่มีความกล้าที่จะต้องตัดสินใจในการให้ข้อมูลข่าวสาร

๔) ประชาชน ควรปลูกฝังให้เยาวชนและประชาชนได้มีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรขอความร่วมมือกระทรวงศึกษาธิการในการบรรจุพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ เข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอน และควรจัดทำสื่อประกอบการเผยแพร่ เช่น แผ่น CD และแผ่นพับ เป็นต้น รวมทั้งควรผลิตวิทยากรเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชนทุกภาคส่วน

กลุ่มประชาชน

ได้มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้

๑) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรประสานกับกรุงเทพมหานคร (กทม.) เพื่อให้วิทยากรจากสำนักงานฯ ไปให้ความรู้กับประชาชนในการประชุมของเขตแต่ละเดือน และควรมีเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วย

๒) ชุมชนควรจัดส่งตัวแทนมาเข้ารับการอบรมกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และมีการประเมินผลทุก ๖ เดือน

๓) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรขอความร่วมมือกับผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้สั่งการเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ

๔) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรเผยแพร่ความรู้ให้กลุ่ม ชมรมต่างๆ ได้แก่ หอกระจายข่าวตามหมู่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน ฯลฯ ให้ช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎหมายข้อมูลข่าวสารต่อไป

๕) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรจัดส่งข้อมูลข่าวสารและเอกสารเผยแพร่ให้ตัวแทนชุมชน/ท้องถิ่นนำไปเผยแพร่ต่อไป

๖) ให้มีการจัดตั้งองค์กร “เครือข่ายข้อมูลข่าวสารเพื่อความโปร่งใสภาคประชาชน” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ในการเผยแพร่ความรู้เรื่องข้อมูลข่าวสารและเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนในการใช้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

๗) พยายามสร้างทัศนคติที่จะใช้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการในทางที่ถูกต้อง ไม่ใช้กฎหมายหรือกำลัง

๘) เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในชุมชน ไม่ควรละเลยปัญหา ควรไปตรวจสอบหรือขอข้อมูลข่าวสารต่างๆ โดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร

๙) ชุมชนควรมีการประสาน/สร้างความสัมพันธ์กับองค์กร/หน่วยงานต่างๆ ที่ให้ความช่วยเหลือ เช่น สภานายความ เป็นต้น

๑๐) เห็นควรผลักดันให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหน่วยงานระดับกรม

กลุ่มเอกชน/วิชาชีพ

ได้มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นสำนักงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานที่ครอบคลุมทั้งประเทศและมีปริมาณงานที่จะต้องดำเนินการจำนวนมาก จึงควรยกฐานะขึ้นเป็นระดับกรม เพื่อจะได้รับงบประมาณและมีบุคลากรจำนวนมากขึ้น เพื่อให้มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานมากขึ้น

๒) ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการให้ประชาชนทุกอาชีพได้เข้าใจมากขึ้น เนื่องจากเป็นกฎหมายใหม่ ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบ

๓) ผู้บริหารทั้งฝ่ายการเมืองและภาครัฐไม่สนับสนุนการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเท่าที่ควร อาจมีการปิดบังข้อมูลบางอย่างเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือกลุ่ม

๔) กฎหมายยังไม่มีบทลงโทษหน่วยงานที่ปิดบังหรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้งหมด จึงควรมีบทลงโทษที่ชัดเจน

๕) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรประสานกับหน่วยงานของรัฐให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้มากที่สุด

๖) ควรขอรับการสนับสนุนการเผยแพร่กฎหมายข้อมูลข่าวสารจากภาคเอกชน โดยการส่งวิทยากรไปบรรยายในการประชุมสัมมนาของภาคเอกชนที่จัดขึ้น

๓) ควรกระตุ้นให้รัฐบาลเห็นความสำคัญของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่ามีไว้เพื่อประโยชน์ของประชาชนไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของภาครัฐ

การประชุมสัมมนาที่ปรึกษาภาคประชาชนฯ นี้ จะเป็นประโยชน์ในการที่จะสร้างเครือข่ายเพื่อขยายผลต่อไป ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลของเครือข่ายที่สมัครใจเข้าร่วมเป็นที่ปรึกษาภาคประชาชน มีการจัดระบบทำทะเบียน และมีการสื่อสารโดยการส่งจุลสารจดหมายข่าวไปให้ จึงนำเรียนที่ประชุมเพื่อทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการประชุมสัมมนาดังกล่าว

ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อเสนอแนะว่า เครือข่ายที่ปรึกษาภาคประชาชนฯ นี้ ควรจะต้องมีการบริหารจัดการเครือข่ายโดยต้องมีการสื่อสารถึงกันเมื่อมีข้อมูลความคืบหน้าหรือการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวกับสมาชิกในเครือข่าย เพื่อให้เครือข่ายอื่นๆ ได้รับทราบความเคลื่อนไหวของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการด้วย โดยอาจจะเปิดพื้นที่ในจุลสารหรือเอกสารที่สำนักงานฯ ได้ส่งเวียนไป ให้เครือข่ายที่สนใจเขียนหรือรายงานข่าวหรือแสดงความคิดเห็น และให้เครือข่ายเหล่านี้ได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนหรือให้ความเห็นที่เกี่ยวข้อง เครือข่ายนี้ก็จะขยายออกไปเรื่อยๆ เพราะมีกิจกรรมมีการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารกัน

นายธีรชัย ฒ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า ข้อเสนอที่ได้จากการสัมมนาดังกล่าว จะมีข้อเสนอในเรื่องของการให้จัดกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย จึงเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอาจจะต้องไปพิจารณาปัญหาเรื่องของงบประมาณ เนื่องจากที่ผ่านมา การจัดกิจกรรมส่วนใหญ่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับเงินอุดหนุนจากมูลนิธิวิเทศพัฒนา และสถาบันเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของประเทศแคนาดา (CIDA) มาดำเนินการ จึงมีข้อสังเกตว่า การจัดกิจกรรมตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้แนะนำนี้เป็นเรื่องของกิจกรรมที่ต้องใช้เงินงบประมาณทั้งสิ้น จึงขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ไปตรวจสอบว่า ถ้าจะจัดกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้อย่างเต็มที่แล้ว จะต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการจำนวนเท่าใด

ประธานฯ (นายรองพล เจริญพันธุ์ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อเสนอของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไปปฏิบัติ รวมทั้งข้อสังเกตในเรื่องงบประมาณที่

จะต้องใช้ในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว แล้วนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาต่อไป

มติ ที่ประชุมรับทราบ และให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการ ดังนี้

๑. พิจารณาแนวทางปฏิบัติในการเชื่อมโยงเครือข่ายที่ปรึกษาภาคประชาชน ตามข้อเสนอของนายชูชัย ศุภวงศ์
๒. พิจารณาคำใช้จ่ายที่จะใช้ในการเชื่อมโยงที่ปรึกษาภาคประชาชน เพื่อนำเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อไป

๓.๖ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๘ เรื่องรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เลขานุการฯ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องสืบเนื่องจากการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เห็นชอบให้ส่งรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ เพื่อรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบ ซึ่งประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้นำเสนอรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบแล้ว รวมทั้งได้นำเสนอเรื่องการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป รวม ๒ ข้อ ดังนี้

๑. ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ นำมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา และผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

๒. กำหนดหลักการห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐ ฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๘ รับทราบและเห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไปตามที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรนันทน์ เวชชาชีวะ) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและหน่วยงานต่างๆ ของรัฐทราบและถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงเรียนที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

นายเกียรติชัย ฌ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็น ว่า เรื่องของการจัดทำตัวชี้วัดในเรื่องของความโปร่งใสตามที่ได้ออกคณะรัฐมนตรีนั้น ได้เคยมีการพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมาแล้วครั้งหนึ่ง เป็นข้อเสนอที่ให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหน่วยงานหลักในการพิจารณาเรื่องการวางหลักเกณฑ์แนวทางด้านความโปร่งใส จึงเห็นว่า ฝ่ายเลขานุการฯ ควรจะได้ไปศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องนี้เมื่อได้ความคืบหน้าอย่างไร ควรรายงานให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบด้วย

มติ ที่ประชุมรับทราบและให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาศึกษาหลักเกณฑ์แนวทางเรื่องความโปร่งใส และรายงานความคืบหน้าให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ สำนักข่าวกรองแห่งชาติขอความเห็นชอบการออกระเบียบตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เลขานุการฯ (นายชังทอง โอภาสศิริวิทย์) ซึ่งแจ้งว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติ (สขช.) ขอหารือและขอคำแนะนำจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเกี่ยวกับแนวทางการออกระเบียบตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อยกร่างระเบียบที่มีให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง (๓) มาใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองดูแลของหน่วยงาน

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขหรือร่างกฎหมายและอนุบัญญัติเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารเป็นผู้พิจารณาและให้

ความเห็นเรื่องนี้และให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตอบชี้แจงสำนักข่าวกรองแห่งชาติไปตามความเห็นของคณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขหรือยกร่างกฎหมาย และอนุบัญญัติเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๔/๒๒๘๑ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๘ แจ้งว่า สำนักงานฯ ได้อาศัยมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อออกระเบียบสำนักข่าวกรองแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. เพื่อมิให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง (๓) ของมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของสำนักงานฯ จึงขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาให้ความเห็นชอบกับร่างระเบียบดังกล่าว

ในเบื้องต้น คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้พิจารณาตอบหมายให้คณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขหรือยกร่างกฎหมาย และอนุบัญญัติเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารพิจารณาและให้ความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการออกระเบียบตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไว้แล้ว ก่อนแจ้งตอบข้อหารือของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และเพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาว่าสมควรให้ความเห็นชอบร่างระเบียบสำนักข่าวกรองแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. เพื่อให้เป็นไปตาม มาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรตอบหมายให้คณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขหรือยกร่างกฎหมาย และอนุบัญญัติเกี่ยวกับ ข้อมูลข่าวสารพิจารณาร่างระเบียบตามที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติเสนอ เพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในเรื่องดังกล่าวต่อไป จึงขอเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

นายไพโรจน์ ลาโหมด (ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ) ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติออกระเบียบตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งในขั้นแรก ได้ทำหนังสือขอหารือสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแล้ว เมื่อได้คำแนะนำจึงได้ไปดำเนินการยกร่างระเบียบฯ ขึ้น ตามเอกสารที่แนบ จึงได้นำเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาร่างระเบียบดังกล่าว เพื่อให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ถูกต้อง สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพื่อจะได้นำไปบังคับใช้ต่อไป

เลขาธิการฯ (นายชังทอง โอภาสศิริวิทย์) มีข้อสังเกตว่า ตามร่างระเบียบฯ นี้ จะเห็นได้ว่า ในหน้าที่ ๒ ข้อ ๗ ในหัวข้อการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลจะมีทั้งหมด ๖ ข้อ ซึ่งเป็นส่วนที่เหมือนกับการปฏิบัติตามที่กำหนดตามมาตรา ๒๓ (๓) ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเห็นว่าน่าจะพิจารณาว่าการออกระเบียบฯ จำเป็นหรือไม่หรือจะปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ (๓) แทน

ประธานฯ (นายรองพล เจริญพันธุ์ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ให้ความเห็นว่า เรื่องนี้ ควรส่งให้คณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขหรือร่างกฎหมาย และอนุบัญญัติเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารพิจารณาก่อน เพราะระเบียบนี้จะเป็นแบบอย่าง หรือเป็นต้นแบบของสภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ออกระเบียบต่อไป

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (คุณพรทิพย์ จาละ) ให้ความเห็นว่า ร่างระเบียบฉบับนี้เป็นร่างระเบียบฉบับแรกที่ยึดตามความในมาตรา ๒๒ ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงต้องพิจารณาว่าจะเห็นชอบหรือต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไรหรือไม่

นายมานิจ สุขสมจิตร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เรื่องเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐบางแห่ง ยังไม่ได้รับการคุ้มครองหรือการเก็บรักษาไว้ดีเท่าที่ควร เพราะปรากฏว่า มีการนำเอาข้อมูลส่วนบุคคลบางส่วนออกไปใช้ เช่น ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ไปค้นวันเดือนปีเกิดของผู้ที่อยู่ในเขตเลือกตั้งแล้วส่งจดหมายไปอวยพรวันเกิด เป็นต้น คิดว่าเรื่องนี้ได้ถูกปล่อยปละละเลยมานานแล้ว จึงเสนอว่าควรที่จะกวดขันไม่ให้หน่วยงานต่างๆ เหล่านี้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองดังกล่าว

มติ ที่ประชุมมีมติดังนี้

๑. ให้คณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขหรือร่างกฎหมายและอนุบัญญัติเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารรับไปพิจารณาร่างระเบียบฯ โดยหากมีข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขก็ขอให้ดำเนินการเพื่อเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อไป

๒. ให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาเรื่องการแจ้งเวียนกำชับให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงาน

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

๕.๑ คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด ในคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๕๐/๒๕๔๘ และคดีที่นายสุภชัย อุณหโชค ฟ้องคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ต่อศาลปกครองกลางในคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๒๘/๒๕๔๖

เลขาธิการฯ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สืบเนื่องจากการพิจารณากรณีร้องเรียนตามมาตรา ๓๓ ของคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ที่มีนายมานิจ สุขสมจิตร เป็นประธาน มีประเด็นกรณีการฟ้องคดีของนายสุภชัย อุณหโชค เกี่ยวกับการดำเนินงานตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐแจ้งว่าไม่มี ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้มีคำแถลงต่อศาลเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการยังไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท โดยอ้างว่าคำพิพากษาคดีของศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๕๐/๒๕๔๘ ที่พิพากษาเป็นที่สุดแล้วว่าการใช้อำนาจของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นการใช้อำนาจในการพิจารณาทางปกครองในรูปคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ จึงมีหน้าที่ที่จะต้องจัดทำคำชี้แจงตามคำแถลงของผู้ฟ้องคดีเพิ่มเติม

ในการประชุมพิจารณาของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ (มาตรา ๓๓) เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ที่ประชุมเห็นว่า กรณีการจัดทำคำชี้แจงเรื่องนี้มีปัญหาข้อกฎหมายอันสำคัญ โดยเป็นประเด็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับฐานะการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐแจ้งว่าไม่มี แต่ผู้ขอข้อมูลไม่เชื่อว่าเป็นการดำเนินงานในฐานะคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองปี ๒๕๓๙ หรือไม่ ซึ่งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ (มาตรา ๓๓) ยังไม่มีความเห็นที่ชัดเจนในเรื่องนี้ จึงเห็นควรให้ส่งเรื่องมาให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณามีความเห็นในเรื่องนี้ เพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ประธานฯ (นายรองพล เจริญพันธุ์ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ให้ความเห็นว่า เรื่องนี้ศาลได้พิพากษาถึงที่สุดแล้ว โดยศาลปกครองสูงสุดจึงต้องผูกพันและต้องปฏิบัติตาม

นายมานิจ สุขสมจิตร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า แม้กรณีนี้เป็นคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด แต่คณะอนุกรรมการฯ ก็มีข้อโต้แย้งโดยอาศัยกฎหมาย ๒ ฉบับ ทั้งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาโต้แย้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะต้องเขียนคำวินิจฉัยเสมือนหนึ่งว่า คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ (มาตรา ๓๓) เป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทด้วย ซึ่งเห็นว่าไม่น่าจะถูกต้อง และคำวินิจฉัยของแต่ละคดีของศาลก็ผูกพันเฉพาะคดีนั้น ถ้าเป็นคดีอื่นข้อเท็จจริงพยานหลักฐานต่างๆ จะไม่เหมือนกัน

เลขาธิการฯ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า คดีเดิมที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการหรือสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการตามคำพิพากษาคืบหน้าไปแล้วคือได้ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลเรียบร้อยแล้ว แต่ประเด็นที่นำเรื่องนี้มาสู่ที่ประชุม สืบเนื่องจากนายสุกชัยฯ ได้มีการฟ้องในคดีใหม่คือไปขอข้อมูลจากที่กรมธนารักษ์ครั้งใหม่ กรมธนารักษ์ปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารเรื่องจึงเข้ามาสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ (มาตรา ๓๓) มีการตรวจสอบแล้วก็ได้มีการยืนยันไปแล้วว่าตรวจไม่พบข้อมูลข่าวสารตามร้องเรียน ผู้ร้องเรียนก็ไปฟ้องคดีต่อศาลปกครองเป็นคดีใหม่ ขณะที่ฟ้องก็ได้อ้างในคำฟ้องอีกครั้งหนึ่งว่าคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ (มาตรา ๓๓) ยังไม่ปฏิบัติในแนวทางเดียวกันตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดในคดีเดิม (คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๕๐/๒๕๔๘) การแจ้งผลการพิจารณายังคงลงนามประธานเพียงท่านเดียว ไม่ได้ลงนามโดยคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ (มาตรา ๓๓) ทั้งหมด ซึ่งตามมาตรา ๘๔ ของพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ (มาตรา ๓๓) ต้องลงนามทุกท่าน อนุกรรมการฯ หลายท่านก็มีความเห็นเป็นสองทาง ทางที่หนึ่งเห็นว่า ถ้าดูจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๒๘ จะเห็นว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีอำนาจเพียงพิจารณาเรื่องร้องเรียน ไม่ได้มีอำนาจสั่งการ อีกความเห็นหนึ่งแย้งว่า แม้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะไม่มีอำนาจพิจารณาเป็นที่สิ้นสุด แต่ในทางปฏิบัติผลการพิจารณาของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการก็ส่งผลกระทบ เช่น วินิจฉัยว่าไม่มีข้อมูลและยืนยันตามหน่วยงานก็เป็นการกระทบต่อสิทธิของผู้ขอข้อมูลแล้วจึงควรทำให้ชัดเจน

นายมานิจ สุขสมจิตร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้เขียนไว้ชัดเจนว่า คณะกรรมการวินิจฉัย

ข้อพิพาทจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ ๒ ประการ คือ เป็นองค์กรซึ่งจัดตั้งโดยกฎหมาย และจะต้องมีกฎหมายกำหนดวิธีพิจารณาวิธีทำงานของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทด้วย ซึ่งคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ (มาตรา ๓๓) ไม่น่าจะเข้าองค์ประกอบนี้

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า เมื่อศาลปกครองสูงสุดชี้ขาดแล้วก็สามารถปฏิบัติได้และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปไม่ได้เสียหายอะไร การไปได้แย้งศาลปกครองเห็นว่า ไม่น่าจะมีประโยชน์และเชื่อว่าศาลก็คงยืนตามที่ได้พิจารณาแล้ว

นายวรารักษ์ ชันสามารถ (ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์) ให้ความเห็นว่าเรื่องนี้คณะกรรมการเฉพาะกิจฯ (มาตรา ๓๓) ได้พิจารณาแล้วก็มีหนังสือแจ้งไปที่กระทบถึงเรื่องสิทธิจึงเห็นว่าควรจะดำเนินการให้ถูกต้อง

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (คุณพรทิพย์ จาละ) ให้ความเห็นว่า ในคดีแรกเป็นคดีที่ฟ้องคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่า ไม่ตรวจสอบเอกสารที่ผู้ร้องเรียนร้องมา ศาลปกครองจึงควรจะพิจารณาเฉพาะการดำเนินการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าเป็นการละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือไม่ ถ้าเห็นว่าเป็นการละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ก็เพียงสั่งว่าให้ไปตรวจสอบให้เรียบร้อย เพราะตามมาตรา ๓๓ ไม่ใช่เรื่องของการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท เป็นเพียงคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนว่า ไปขอเอกสารแล้วทางหน่วยงานแจ้งว่าไม่มีกฎหมายก็กำหนดว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการสามารถไปตรวจสอบได้อีกชั้นหนึ่ง แล้วแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบ ไม่ได้ให้ไปสั่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติ เพียงแต่แจ้งให้ทราบและอาจจะนำผลการตรวจสอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไปใช้ประโยชน์ หรือไปยืนยัน เช่นกรณีนี้ ก็ต้องไปขอที่กรมธนารักษ์ ไปยืนยันกับกรมธนารักษ์ว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ตรวจสอบแล้ว เพราะฉะนั้นกรมธนารักษ์ก็จะต้องปฏิบัติตามถ้ากรมธนารักษ์ยังไม่ปฏิบัติตามก็ควรจะไปฟ้องกรมธนารักษ์ต่อศาลปกครอง ให้ศาลปกครองบังคับกรมธนารักษ์ และเห็นว่าเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องของการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท ที่ต้องให้ทำคำวินิจฉัยอย่างคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท หากจะแย้งไปอีกครั้งหนึ่งก็คงจะได้แย้งในลักษณะเดียวกับคดีก่อน

ประธานฯ (นายรองพล เจริญพันธุ์ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ให้ความเห็นว่า ในคดีใหม่นี้ ศาลชั้นต้นยังไม่ได้พิพากษาเพียงแต่เป็นเรื่องที่ผู้ฟ้องคดีไปแถลงต่อศาลเพิ่มเติมว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการยังไม่ได้ทำตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่ได้สั่งให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจัดทำผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๓๓ ให้เป็นไป

ตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ การที่จะชี้แจงทางคดีจะได้แย้งในประเด็นนี้หรือไม่ หรือให้ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาแล้วจึงจะมาโต้แย้งในภายหลัง

นายมานิจ สุขสมจิตร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า เรื่องนี้หากไม่ได้ทักท้วงไปก็จะกลายเป็นบรรทัดฐาน ซึ่งคำพิพากษาศาลฎีกาโดยปกติก็มีการกลับคำพิพากษาศาลฎีกาบ่อยครั้ง ศาลปกครองแม้ว่าจะไม่มีกรณีกลับคำพิพากษา แต่ว่าก็น่าจะได้แสดงทัศนะหรือแสดงความคิดเห็นไว้

เลขานุการฯ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ให้ความเห็นว่า ขณะนี้มี ๒ แนวทางคือ ในชั้นคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ (มาตรา ๓๓) จะพิจารณาว่าจะยกประเด็นนี้ขึ้นต่อผู้ในชั้นที่ผู้ฟ้องคดียกเป็นข้อสังเกตขึ้นมา หรือแนวทางที่สองในประเด็นนี้จะยังไม่ได้แย้งโดยรอให้ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษามาก่อน จากนั้นจึงไปโต้แย้งในศาลปกครองสูงสุดอีกทีหนึ่ง

นายมานิจ สุขสมจิตร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า เรื่องนี้คงจะต้องหารือกับทางอัยการเจ้าของคดีด้วย ถ้าหากไม่ได้แย้งไว้ในชั้นนี้ ไปรอโต้แย้งในชั้นอุทธรณ์ก็อาจจะเป็นการช้าเกินไป

มติ ที่ประชุมมีมติให้คณะกรรมการเฉพาะกิจฯ ตามมาตรา ๓๓ ปรีกษาอัยการเจ้าของคดี ในกรณีคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่เคยพิพากษาให้ออนุกรรมการเฉพาะกิจฯ (มาตรา ๓๓) จัดทำผลการพิจารณาเป็นคำวินิจฉัยตามมาตรา ๘๔ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าจะนำขึ้นโต้แย้งในกรณีคดีใหม่ที่กำลังพิจารณาอยู่หรือไม่

เลิกประชุมเวลา ๑๔.๑๕ น.

นายนคร เสรีรักษ์
ผู้จัดรายงานการประชุม